

Objaśnienia

do Uchwały Nr: XXV/171/12

Rady Miejskiej w Łobżeniczy

z dnia 28 grudnia 2012 roku

w sprawie: „ Uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej
GMINY ŁOBŻENICA na lata 2013 - 2023 „ .

W związku z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych , jednostka samorządu terytorialnego Gmina Łobżenica zobligowana jest do przestrzegania wskaźników obsługi zadłużenia i wielkości zadłużenia. Zgodnie z w/wym. przepisami wielkość relacji długu do dochodów ogółem nie może przekroczyć 60%, a wielkość relacji obsługi zadłużenia do dochodów ogółem nie może być większa niż 15%. Począwszy od 2014 roku obowiązywać będzie nowy indywidualny wskaźnik limitujący wielkość obsługi zadłużenia w relacji do dochodów ogółem. Wskaźnik ten stanowi średnia arytmetyczna z trzech ostatnich lat wielkości dochodów powiększonych o dochody ze sprzedaży mienia gminy i pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów ogółem. Przy obliczaniu limitu w/wym. dla roku poprzedzającego rok budżetowy przyjmuje się wartości wykazane w sprawozdaniu za trzy kwartały z wykonania budżetu, a dla dwóch poprzednich lat wartości wynikające ze sprawozdań rocznych. Zniesiony zostaje wskaźnik limitujący samą kwotę zadłużenia jst w relacji do dochodów ogółem.

W latach 2011 - 2013 gmina jest zobligowana do prezentowania aktualnej relacji wg nowych wskaźników w wieloletniej prognozie finansowej w celu monitorowania wielkości do czasu wejścia w życie.

Ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009r. wprowadziła wymóg, zgodnie z którym wydatki bieżące nie mogą być wyższe od dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2013 - 2023 prezentowane są założenia do prognozy wraz z objaśnieniami przyjętych wartości zarówno po stronie dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów budżetu, z uwzględnieniem długu zaciągniętego i planowanego do zaciągnięcia w kolejnych latach.

Wieloletnia Prognoza Finansowa umożliwia ocenę sytuacji finansowej, możliwości inwestycyjne do rozwoju gminy oraz kształtowanie się zdolności kredytowej Gminy.

Zgodnie z art. 226 u.f.p. WPF jest realistyczna i określa dla każdego roku objętego prognozą:

- dochody bieżące oraz wydatki bieżące budżetu, w tym na obsługę długu, gwarancje i poręczenia,
- dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży majątku, oraz wydatki majątkowe ;
- wynik budżetu
- przeznaczenie nadwyżki lub sposób sfinansowania deficytu,
- przychody i rozchody budżetu, z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowane do zaciągnięcia, kwotę długu, w tym relację, o której mowa w art. 243 oraz sposób sfinansowania spłaty długu.

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Łobzenica obejmuje rok budżetowy 2013 oraz kolejne lata - do roku 2023.

Wielkości prognozowanych dochodów i wydatków, a także poziom zadłużenia kształtowany jest przez czynniki zewnętrzne w dużej mierze zależny jest od czynników makroekonomicznych. Podstawą tych założeń były prognozy rynkowe: stawka WIBOR, założenia dotyczące projektu budżetu państwa, wytyczne Ministerstwa Finansów.

Założenia przyjęte do projektu budżetu na 2013 rok bazują na przyjętych wskaźnikach makroekonomicznych przyjęte przez Ministerstwo Finansów w zaktualizowanym Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2012 - 2015 w zakresie dotyczącym 2013 roku, a w szczególności:

- dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych (średnioroczna) - 102,8%,
- dynamika realna Produktu Krajowego Brutto - 102,9%,

Analizując możliwości budżetowe Gminy Łobżenica zauważyć należy, że zostają one ograniczone, której bezpośrednim skutkiem jest osłabienie dynamiki dochodów budżetowych, zarówno własnych jak i pochodzących z dotacji celowych. Spadek dochodów nastąpił na skutek spowolnienia tempa wzrostu gospodarczego.

Wieloletnia Prognoza Finansowa daje możliwość oceny sytuacji finansowej Gminy, umożliwi analizę jego potencjału inwestycyjnego i zdolności kredytowej.

Prognozę opracowano na podstawie realizowanych zadań i planowanych nowych przedsięwzięć, których realizacja zapewnia wywiązywanie się Gminy z ustawowych zadań nałożonych na nią ustawami i oczekiwaniami społecznymi. Można zauważyć, że w Gminie Łobżenica stopniowe przywracanie równowagi finansowej. Na taki stan sytuacji miało wpływ realizowanie w krótkim czasie kosztownych inwestycji kanalizacyjno - wodno - ściekowych, do realizacji których gmina przygotowywała się już od kilku lat.

Założenia na dalsze lata ustalono na podstawie :

- analizy kształtowania się źródeł, z których pozyskuje się środki finansowe w ostatnich kilku latach oraz wpływu określonych czynników na ich poziom rozwoju,
- założeń makroekonomicznych podanych przez Ministerstwo Finansów: realny wzrost PKB, wzrost CIT i PIT,
- podstawowych regulacji dotyczących projektowania budżetu zawartymi w ufp, w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
- ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,
- uchwał Rady Miejskiej, podjętych na podstawie w/w ustaw,
- ustaw szczegółowych, które określają zakres obowiązkowych zadań poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego, organizację i sposób realizacji tych zadań, a także zakres finansowania przez samorząd zadań nie należących do jego ustawowych obowiązków,

1) Dochody majątkowe

Skuteczne pozyskiwanie przez Gminę zwrotu środków z programów pozwala na zwiększenie dynamiki dochodów ogółem. Według danych zawartych w Budżecie GMINY ŁOBŻENICA na 2013 rok, udział dochodów majątkowych w dochodach ogółem wynosi 13%, pozostałe 77%. Są to dochody bieżące, w tym dotacje i subwencje.

W roku 2013 zauważalny jest wysoki stan dochodów majątkowych z uwagi na zwroty z realizowanych projektów.

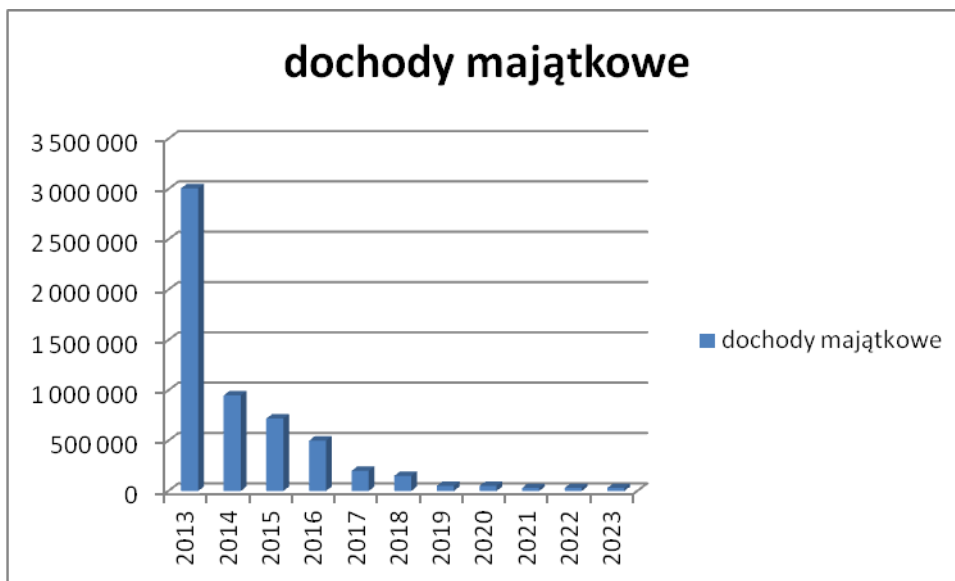
Zwiększony poziom utrzymywać będzie się jeszcze w 2013 do roku 2015. Sytuacja zacznie ulegać zmianie, a dochody te wyraźnie spadną, ponieważ Gmina w 2013 roku zakończy realizację inwestycji „budowa kanalizacji sanitarnej w ŁOBŻENICY - etap IV „ i środki unijne refundowane z Programów będą mniejsze.

Analiza możliwości pozyskiwania dochodów majątkowych z innych źródeł: ze sprzedaży nieruchomości, mieszkań, lokali użytkowych, wskazuje, że są one ściśle powiązane z polityką Gminy w zakresie zbywania nieruchomości oraz koniunkturą na rynku nieruchomości wraz z zamożnością społeczeństwa.

W ostatnich latach, sprzedawano, głównie nieruchomości niezabudowane, oraz przygotowano do sprzedaży mieszkania i lokale użytkowe.

Planuje się sprzedaż nieruchomości, np. budynek po internacie, blok 27 - siedmio rodzinny przy ul. Złotowskiej, grunty i mieszkania.

W dalszych latach tj. od roku 2017 - 2023 wpływy z tytułu dochodów majątkowych są już na tym samym poziomie.

2) Dochody bieżące

Założenia dotyczące kształtowania się najistotniejszych grup i źródeł dochodów bieżących Gminy w kolejnych latach ustalone zostały w oparciu o prognozę wskaźników makroekonomicznych.

Analiza wpływu poszczególnych źródeł dochodów bieżących na dochody Gminy ogółem wskazuje na utrzymywanie się prawidłowości polegającej na tym, że największy udział w dochodach własnych mają :

- 1) udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych,
- 2) część oświatowa subwencji ogólnej,
- 3) część wyrównawcza subwencji ogólnej,
- 3) podatki i opłaty lokalne, ze szczególnym naciskiem na podatek od nieruchomości, rolny, leśny i od środków transportowych.

Udziały we wpływach z podatków dochodowych od osób fizycznych i prawnych.

Przyjęto, że udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych będą wzrastały o wskaźnik inflacji jednakże z prognoz i podawanych szacunków mają one być przekazywane w niższej wysokości samorządom niż dotychczas. A wpływ ma : dynamika funduszu wynagrodzeń

od podatników rozliczających się, realny wzrost przeciętnego wynagrodzenia, wzrost świadczeń z tytułu emerytur i rent oraz dynamika dochodów z PIT i CIT podatników, którzy prowadzą działalność gospodarczą.

Podatki i opłaty lokalne

W skład grupy „ Podatki i opłaty lokalne” zostały włączone następujące źródła dochodów:

Podatek od nieruchomości,

Podatek rolny,

Podatek leśny,

Podatek od środków transportowych,

Opłata od posiadania psa,

Opłata targowa,

Opłata skarbową i od czynności cywilno - prawnych.

Dynamika dochodów wynika ze zmienności opodatkowania, wzrost podstaw opodatkowania o prognozowany wskaźnik inflacji w poszczególnych latach : na 2013 rok wzrost o 4% w stosunku do roku 2012 w dalszych latach średnio o 3,5%.

Wpływy z podatków pobieranych przez Urzędy Skarbowe na rzecz GMINY.

We wpływach z podatków pobieranych przez urzędy skarbowe ujęte zostały:

Podatek od czynności cywilno - prawnych ,

Podatek od spadków i darowizn,

Karta podatkowa

Analiza tych dochodów wykazuje zmienność wpływów w poszczególnych latach. Założono wzrost w oparciu o wykonanie roku 2012.

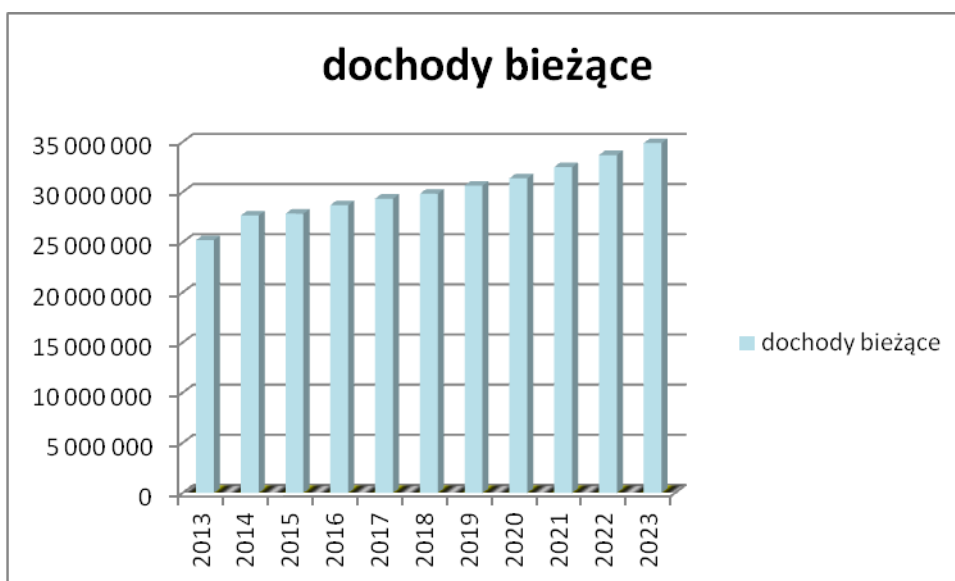
W wpływach z karty podatkowej założono ostrożny wzrost wpływów.

Subwencje

Część oświatowa subwencji rekompensującej, oświatowej i podstawowej.

Kwota subwencji określana jest w oparciu o dane statystycznych dotyczące liczby uczniów w danym roku szkolnym, wykazanych w systemie informacji oświatowej oraz w oparciu o dane o zatrudnieniu w dniu 10-ego września.

W Gminie Łobżenica poziom subwencji nie zabezpiecza zadań oświatowych. Z prowadzonych analiz wynika, że kwota subwencji jest niewystarczająca na zadania oświatowe. Z danych statystycznym wynika, że w GMINIE ŁOBŻENICA następuje niż demograficzny. Subwencje wzrastają minimalnie. Z uwagi na malejącą liczbę uczniów subwencja oświatowa drastycznie spada.

Objaśnienia wydatków ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2012-2023.

WIELOLETNIA PROGNOZA FINANSOWA GMINY ŁOBŻENICA
na lata 2013 - 2023.

1) Wydatki bieżące

Wydatki bieżące w okresie objętym Prognozą podlegają szczególnym obwarowaniom z uwagi na fakt, że Gmina musi zapewnić finansowanie i zapewnienie wkładu własnego do realizacji planowanych zadań inwestycyjnych współfinansowanych środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej.

Zapewniono w poszczególnych latach prognozy tendencję wzrostową wydatków bieżących o wskaźnik inflacji średnio o 2,5%. Drastyczny wzrost kosztów zadań oświatowych i pomocy społecznej, w związku ze zwiększającymi się zadaniami i potrzebami, a malejąca subwencja i dotacjami zlecono opracowanie strategii oświaty na terenie gminy, która pozwoli oszacować mocne i słabe strony.

Wpływ tych wydatków warunkował wzrost poziomu wydatków bieżących, w ostatnich latach.

W latach następnych musi następować racjonalizowanie wydatków bieżących. Niezbędne jest monitorowanie wydatków bieżących zapisanych w WPF z dynamiką dochodów bieżących. Uwarunkowane jest to koniecznością respektowania nowych reguł ostrożnościowych.

W grupie wydatków bieżących wyodrębnia się :

- wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń,
- wydatki związane z funkcjonowaniem organu stanowiącego, gdzie projektowana tendencja wzrostowa związana jest z przewidywanym poziomem inflacji,
- wydatki objęte limitem na przedsięwzięcia dotyczą wydatków wynikających z decyzji, które gwarantują wywiązywanie się z ustawowych zobowiązań wobec mieszkańców.

Do priorytetowych wydatków bieżących zaliczono wydatki na pomoc społeczną

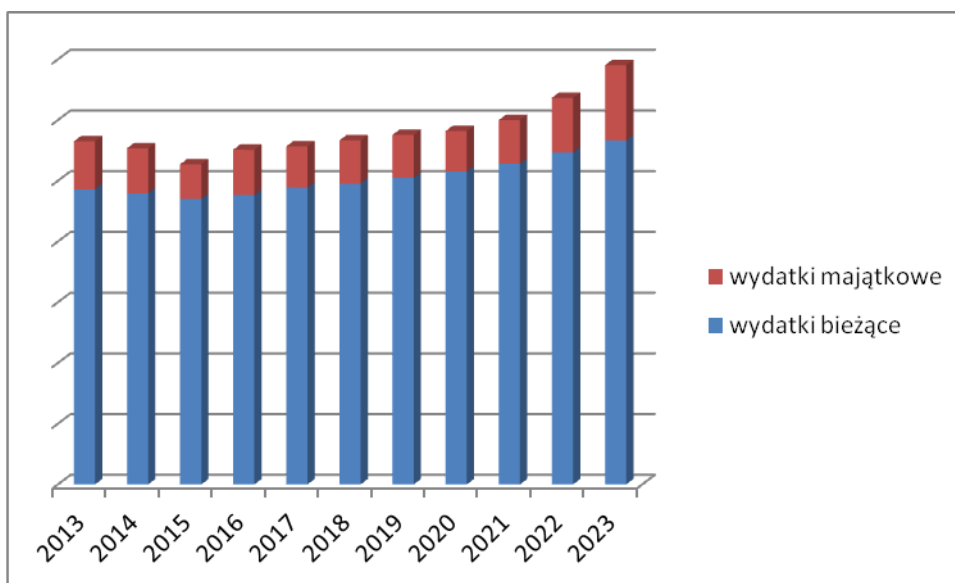

2) Wydatki majątkowe

Poziom wydatków majątkowych w okresie objętym Prognozą podyktowany jest wysokością wydatków ujętych w wieloletnich przedsięwzięciach inwestycyjnych. W okresie objętym Prognozą ujęto wydatki związane z kontynuacją zadań inwestycyjnych, współfinansowanych środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej.

Wydatki majątkowe stanowią 13 % ogółu wydatków budżetowych z tendencją utrzymującą się mniej więcej na równym poziomie. Widać to wyraźnie w wykazie przedsięwzięć majątkowych zaplanowanych na lata 2013-2016 stanowi Załącznik nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej po roku 2016 nie pokazano wydatków majątkowych ponieważ na te lata nie ma ustalonych jednostkowych przedsięwzięć inwestycyjnych. Należy podjąć pracę nad STRATEGIA GMINY, która obejmie dalsze lata.

Wielkość wydatków bieżących i majątkowych latach 2013 - 2023.

Obsługa długu

Gmina Łobzenica planuje w 2013r zaciągnąć kredyt krajowy na realizację inwestycji w kwocie 1 000 000,00 zł. W latach 2014 - 2023 nie planuje się pobieranie kredytów. Dla zobowiązań określono okresy spłaty, oraz warunki płatności odsetek i kapitału. Ostatnia spłata w przypadku na rok 2022. Dług gminy na poziomie 55,28% w 2013r, 51,32% w 2014r i od roku 2015 znaczny spadek . Całkowita spłata długu nastąpi w roku 2021.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej wyszczególniono 3 salda operacyjne budżetu:

- *saldo operacyjne (dochody bieżące - wydatki bieżące), którego wartość zgodnie z art. 242 z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych począwszy od 2011 roku nie może być ujemna,*
- *saldo operacyjne brutto (dochody bieżące - wydatki bieżące bez spłat odsetek),*
- *saldo operacyjne netto (dochody bieżące - wydatki bieżące - spłata zadłużenia).*

Wskaźniki zadłużenia

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ufp do roku 2013 włącznie zastosowanie mają 2 ustawowe wskaźniki limitujące zadłużenie:

- relacja kwoty długu w stosunku do dochodów (dopuszczalne maksimum - 60 %),
- relacja kwoty obsługi zadłużenia powiększonej o potencjalne wypłaty z tytułu udzielonych poręczeń do dochodów (dopuszczalne maksimum 15 %).

Począwszy od 2014 roku będą mieć zastosowanie przepisy art. 243-244 ustawy z dnia 27 sierpnia o finansach publicznych. Zgodnie z tymi przepisami nie będzie możliwości uchwalenia budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym kolejnym roku relacja łącznej kwoty obsługi zadłużenia powiększonej o potencjalne wypłaty z tytułu udzielonych poręczeń podzielona przez dochody budżetu ogółem przekroczy średnią arytmetyczną z ostatnich 3 lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze

sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące podzielonych przez dochody ogółem.

Nowy sposób limitowania zadłużenia oparty jest na saldzie operacyjnym powiększonym o dochody ze sprzedaży majątku. Nowe regulacje prawne w tym zakresie w dużym stopniu pozbawiają Gminy możliwości inwestowania od poziomu salda operacyjnego. Tylko dodatnie saldo operacyjne jest kwotą, która wprost może być przeznaczona na inwestycje i poziom ten przesądza o możliwościach zaciągania długu, który służy celom inwestycyjnym. Spadek szacowanych dochodów i zwiększenie wydatków bieżących nie zapewnia bezpieczeństwa. Jest to niedopuszczalne.

Spełnienie relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych oznacza, że wartość wskaźnika: obsługa zadłużenia / dochody po dokonaniu ustawowych wyłączeń nie może przekroczyć pozycji: limit obsługi zadłużenia / dochody.

W przypadku GMINY ŁOBŻENICA w latach 2013 - 2023 występuje spełnienie wskaźnika spłaty z art. 243 ufp po uwzględnieniu art. 244 ufp (bez wyłączeń) oraz spełnienie wskaźnika spłaty z art. 243 ufp po uwzględnieniu art. 244 ufp (po uwzględnieniu wyłączeń). Zgodnie z

wymogami ustawowymi wielkości graniczne w całym okresie objętym prognozą nie zostały przekroczone.

Planowane wielkości budżetowe w latach 2013 - 2023 zapewniają w Gminie Łobżenica przestrzeganie zasady, o której mowa w art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Wieloletnia Prognoza Finansowa zapewnia racjonalnie planować zadania i dług w kilkuletniej perspektywie.

Niezbędnym w podanych okresach będzie ciągłe monitorowanie odchyleń przyjętych założeń, od danych rzeczywistych i ograniczanie wydatków bieżących w tych działach, w których jest widoczny ich wzrost.

Przewodniczący Rady Miejskiej

(-) *Edward Starszak*